

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CORTLANDT 2876

NO. 127. — ŠTEV. 127.

NEW YORK, TUESDAY, JUNE 1, 1926. — TOREK, 1. JUNIJA 1926.

VOLUME XXXIV. — LETNIK XXXIV.

USPEŠNA VSTAJA NA PORTUGALSKEM

Uporniki na Portugalskem so zmagali, ne da bi padel en sam strel. — Vstaši so uveljavili vojaško diktaturo, ko je odstopil ministrski predsednik. — Iznane politike dolže poneverb.

LIZBONA, Portugalska, 31. maja. — Portugalska je sledila včeraj prevladujoči modi Evrope, ko je padla pod vladu vojaškega diktatorstva. Vojaška vstaja proti vladi, katero so vodili visoki armadni in mornariški častniki, je bila uspešna, ne da bi se pri tem padel le en sam strel ter brez izgredov in neredov v Lizboni in drugod po deželi.

Ko sta se posadki v Oporto in Lizboni pridružili revolucionarjem, je spoznal pet in sedemdeset let stari predsednik portugalske republike, dr. Bernardino Machado, da bi bil vsak nadaljni odpor brez koristi. Vsled tega je pozval ministrskega predsednika Antonia Maria Da Silva, naj resignira. Ministrski predsednik je odstopil nato s svojim kabinetom, nakar se je pričel posvetovati predsednik z voditelji uspešne revolucije, — generalom Gomezom Da Costa, poveljnikom severnih čet; mornariškim poveljnikom Cabezasom in kapitanom Baptistom, poveljnikom južnih posadk, glede stvarjenja nove vlade.

Voditelji vstaje so izjavili, da so lojalni republiki in da žele z ustanovitvijo "narodnega kabineta" ustanoviti vladu na demokratični podlagi.

Dejanski pa je sledila Portugalska le vzgledu Španske, Grške in Poljske, ko je stavila na mesto parlamentarne vlade vojaško diktaturo.

Novi kabinet bo sestavljen v glavnem iz armadnih in mornariških častnikov, ki niso bili člani parlamenta in vsled tega pričakujejo tudi takojšnjega razpusta parlamenta.

Zmagovito gibanje je bilo sprejeto v tem mestu z največjim navdušenjem, kajti prebivalstvo je bilo že davno ogorčeno nad neuspešnostjo in nezmožnostjo parlamenta. Ugled, katerega si je pridobil Primo de Rivera v sosedni Španiji vsled svojih "zmag" nad Rifci v severni Afriki, je prepričal mase portugalskega naroda, ki so se naveličale političnih spletk, da lahko dežela vse pridobi in da ne more ničesar izgubiti, če sprejme vojaško diktaturo.

V tukajšnjih političnih krogih se osredotočuje zanimanje na stališče, katero bodo zavzeli napram novemu režimu člani radikalne opozicije napram prejšnjemu kabinetu. Da Silva je pripadal konservativni sekciji demokratične stranke in njegova administracija je bila neprestano tarča napadov radikalnih nasprotnikov kajti vstaši so izdali proklamacijo, v kateri izjavljajo, da je cilj revolucije "rešiti deželo pred politikaši".

General Cabecadas je prevzel vso odgovornost, dokler ne bo sestavljen novi kabinet, kar pa bo mogoče storiti šele potem, ko bodo dospeli glavni člani vstaje iz različnih provinc v Lizbono.

Popolni red prevladuje sedaj v Lizboni, kjer so stopile čete na mesto policije in kjer patrolirajo republikanske straže po cestah. Revolucionarno gibanje se je pričelo v provincih.

Predvčerajšnjim zvečer je dospelo semkaj poročilo, da se je posadka v Oporto pridružila vstašem. Vlaki z mornariškimi vojaki in infanterijskimi polki, ki so bili poslani proti vstašem, niso mogli dospeti na določeno mesto, ker so jih vstaši ustavili sredi poti.

Vlada je do zadnje minute izjavila, da je dežela popolnoma mirna.

Predno je resignirala vlada, je predsednik Machado sprejel častnike lizbonske posadke. Ti so ga informirali, da ne bo lizbonska divizija nasprotovala gibanju in da bo omejila svoje napore na to, da ohrani red na cestah glavnega mesta. Ta izjava je bila odločilna. Predsednik je takoj sklical kabinetno sejo, ki je imela za posledico sprejem resignacije Da Silve in njegovih tovarišev.

Potovanje švedskega princa.

Švedski prestolonaslednik je položil venec na grob Washingtona. Včeraj je odpotoval nazaj proti New Yorku.

WASHINGTON, D. C., 31. maja. — Niti nedeljski počitek ni včeraj izpremenil načrta švedskega prestolonaslednika in njegovega spremstva. Tekom dopoldneva je prisostvoval s svojo ženo službi božji v luteranski Memorial cerkvi in takoj nato je obiskal Mt. Vernon ob Potomacu. Topovi Navy Yarda so ga pozdravili z 21 streli, ko je odjadel na mornariški jahi "Sylph".

Ko je došel na domačijo George Washingtona, je položil venec na njegov grob.

Ko se je vrnil v glavno mesto, kjer ga je zopet pozdravilo 21 strelcev, se je napotil v švedsko kapelo, kjer je pričel sprejemati švedske prebivalce Washingtona. Tem so se pridružili nadaljni obiskovalci, ki so prišli od vseh strani dežele, da se udeležijo odkritja spomenika kapitana Johna Ericksona, najbolj odličnega švedskega priseljence ter moža, kojega um je podaril severnim državam tekom Daržavljanske vojne prvo oklepno ladjo "Monitor".

Včeraj zvečer sta bila švedski prestolonaslednik in njegova žena častna gosta na banketu švedske poslanika Monstroma.

Danes bo obiskal grob Nepoznanega vojaka na Arlingtonu pokopališču, odkoder se bo napotil v Kapitol, kjer ga bodo sprejeli člani najvišjega sodišča v Združenih državah, na čelu jim prejšnji predsednik Združenih držav, Taft. Ob dveh popoldne se bo odpeljal s svojo ženo in spremstvom v New York.

PRINCETON, 31. maja. — Princeton vseučilišče bo podelilo v torek švedskemu prestolonasledniku čin častnega doktorja prava, v priznanje njegovih zaslug na polju starinoslovja.

BRIAND NOČE DEBATE

PARIZ, Francija, 31. maja. — Ministrski predsednik Briand bo posvetil vso svojo silo izključno le stabilizaciji in podpori franka.

Briand je odkrito izjavil, da niso dolge razprave v zbornici nič več na mestu in da se ne bo spuščal v nikake finančne debate, dokler se ne bo zedinila vlada z ravnomerno imenovano komisijo izvedencev glede programa, katerega namerava predložiti zbornici.

V socijalističnih in takozvanih radikalno socijalističnih krogih smatrajo poslanico ministrskega predsednika za izziv levice. Socijalisti izjavljajo celo, da je to izzivanje parlamentarnih principijev.

Trije mrtvi vsled eksplozije.

ALLENSTOWN, Pa., 31. maja. — Trije možje so bili ubiti in dva ranjena, ko je eksplozija demolarala tvornico Pennsylvania Fireworks Co., v bližini tukajšnjega kraja. Poslopje je zletelo v zrak s pokom, katerega je bilo čuti na milje daleč. V tvornici so izdelovali rakete za svetovno razstavo v Philadelphiji.

Smrtno sta se ponesrečila oba lastnika tvornice in neki delavec.

Druzi se udajajo franc. četam.

Vojna v Siriji je praktično končana, — je izjavil governor. — Francoški visoki komisar trdi, da se bliža mir.

ALEKSANDRIJA, Egipt, 31. maja. — Henri de Jouvenel, francoski visoki komisar v Siriji, je prepričan, da se bliža mir v Siriji in sicer neposredno, prav kot je zavladal v ozemlju Rifceev. Nadalje upa, da bo le malo nadaljnega prelivanja krvi. To je sporočil potom poročevalca Associated Press včeraj zvečer.

Parnik "Sphinx", s katerim se vozi komisar proti Franciji, je zapustil Aleksandrijo včeraj popoldne ob eni. Parnik "Pierre Loti", na kojega krovu se je nahajal poročevalec Associated Press, pa je prihajal iz Sirije ter je bil oddaljen od Aleksandrije nekoliko dvesto milj.

Na prošnjo poročevalca sta stopila oba parnika v brezčasno brzozavno zvezo in ob šestih zvečer je sporočil Jouvenel poročevalec naslednje:

— Vračam se v Francijo, ker sem mnenja, da je vsa nevarnost minula. Vojna je končana. Predaja Druzov se vrši povsem redno. Le malo tolp je ostalo na bojnem polju in vsled tega imajo premalo moči, da bi ustvarili nered v večjem obsegu. Najbrž pa bo od sedaj naprej manj streljanja kot ga je videti na kino-slikah iz divjega zapada.

— Kaj se je pripetilo v Damasku dne 6. maja? — je vprašal poročevalec.

— Vstaši so upali, da bodo uničili našo zmago pri Suediji s presenetljivim napadom na Damask, je odvrnil. — To upanje pa je bilo izjalovljeno v Mejdani mestnem delu, kjer so izpremenili vstaši vsako hišo in bajto in majhno tednjavo. Ko so odšli mirovljubni prebivalci, se je pričelo obstreljevanje mestnega dela in ko so ga zavzele naše čete, smo našli praveč arzenal, poln orožja, municije in ročnih granat.

Homatije po kitajskih mestih.

Na Kitajskem so izbruhnili nemiri. — Šanghaj je praznoval spominski dan na čast dijakom, ki so padli v boju proti tujim vasiljcem.

ŠANGHAJ, Kitajska, 31. maja. — Stideset inozemcev je bilo v nedeljo zvečer pretepenih, ko so se završile spominske demonstracije na dogodka, ki so se završili pred enim letom, ko je bilo več kot trideset kitajskih dijakov ustreljenih od angleških vojakov.

Krog polnoči so patrolirali prostovoljni policisti po ulicah. Dobili so povelje, naj ostanejo še danes na svojih mestih, ker se je bati izbruha madatjnih neredov.

Dejstvo, da je neki angleški črni vojak v Nankingu ubil nekega kitajskega kulija, bo imelo najbrž za posledico, da bodo izbruhnili nemiri tudi v onem mestu. Razventega pa pričakujejo po vsej južni Kitajski izbruhov ljudske ogorčenosti vsprico strahovlade tujih pritencev.

Dosedaj sta bila umorjena dva Kitajca, eden v Šanghaju, drugi pa v Nankingu.

Prvi izbruh so se pripetili včeraj popoldne, kmalu po žalni demonstraciji.

Politični nasprotniki rešili Brianda.

Politični sovražniki so rešili Brianda potom zaupnice. — Pristaši levic so mu nasprotovali, a desnica je rešila ministristvo v finančni debati. — Razmerje glasov je bilo 320 proti 209.

PARIZ, Francija, 30. maja. — Nepričakovan manever liberalnih elementov v poslanski zbornici, sovražnih ministrskemu predsedniku Briandu, je prekinil mir, v katerem je bil odprt parlament za poletno zasedanje. Odločna opozicija se je pojavila, ko je zahteval ministrski predsednik, naj se vse debate glede finančnega vprašanja preloži, dokler ne bo finančni minister Peret pripravljen objaviti program za stabilizacijo franka. Sredi splošnega razburjenja so predlagali vprašanja zaupnice.

Briand je izvojeval zmago s 320 glasovi proti 209, a glasovi protijemu so prihajali izključno od elementov levic, ki ga baje podpirajo. Rešen je bil poraza le vsled solidne podpore konservativne skupine desnice.

Tekom debate, ki je dovela do glasovanja glede zaupnice, so le indirektno omenili možno ratifikacijo dogovora, sklenjenega glede ameriškega dolga, a nove nevarnosti v političnem položaju bodo napravile ministrskega predsednika skrajno previdnim, da epravi to vprašanje na površje ob sedanjem času.

Čeprav je znano, da se zavzema za takojšnjo akcijo v tem oziru, se bo vendar skušal za vsako ceno izogniti kritični debati v poslanski zbornici posebno sedaj, ko so se prenosovale sile ter je postalo njegovo stališče bolj kritično kot pa je bilo kdaj prej.

Opozicijo proti prošnji ministrskega predsednika so vodili socijalisti ter je temeljila na strahu, da so bančni interesi nadkrillili politično silo parlamenta.

Pet Amerikancev v rokah mehiških banditov.

MEXICO CITY, Mehika, 28. maja. — Kot je izvedelo ameriško poslanstvo, so odvedli mehiški banditi dva nadaljna Amerikanca.

Ameriški poslanik Sheffield je protestiral pri mehiškem ministru za zunanje zadeve ter zahteval, naj vpripori vse mogoče napore, da se reši življenje odvedenih Amerikancev.

Mehiška vlada je izjavila, da bo storila vse, kar je v njeni moči. Angleško poslanstvo ni moglo dati še nikakih pojasnil glede korakov, katere namerava storiti radi napada na petrolejsko napravo, tekom katerega sta bila ujeta Amerikanca.

Policija je v družbi prostovoljcev pričela patrolirati po mestu ter kmalu zopet vneljavila mir in red. Strojne puške so postavili na strategične postojanke in opaziti je bilo tudi več oklopnih avtomobilov in tankov.

Proti večeru so se nemiri iznova pojavili. Skupina dijakov je preobrnila oklopni avtomobil in nadaljne skupine izgreznikov so zažigale par voz poštne železnice. Razburjenje je rasto od trenutka do trenutka.

Poklicane so bile policijske rezerve, ki so s 1500 prostovoljci zastrašile stanovanja inozemcev.

PILSUDSKI HOČE POSTATI DIKTATOR

Izvoljen je bil predsednikom poljske republike, a predno prevzame to mesto, mu morajo dati diktatorske pravice. — Tekom volitve so bila vsa javna poslopja močno zastražena. — Preprečen atentat na predsednika. — Paderewski bo odpotoval v Švico, ne pa na Poljsko.

VARŠAVA, Poljska, 31. maja. — Maršal Joseph Pilsudski je bil izvoljen predsednikom poljske republike, pa je odklonil to čast, češ, da mu mora narod poveriti diktatorske pravice.

Izvoljen je bil z 292 glasovi, dočim je bilo proti izvolitvi oddanih 193 glasov.

Prejšnja poročila so se glasila: VARŠAVA, Poljska, 31. maja. — Poslopje Sejma, glavni vladni uradi in važne prometne ceste v poljskem glavnem mestu bodo danes močno zastražene, potem ko je baje dobila vlada informacije, da nameravajo vpriporiti atentat na Pilsudskija.

Tekom zborovanja se ne bo smelo prodajati v bližini poslopja narodne skupščine nikakih upijančljivih pijač. Vse gostilne in restavracije v bližini Sejma bodo zastražene in prestopki proti tej odredbi bodo strogo kaznovani.

Odrejeno je bilo vse potrebno za koncentracijo Le senatorji, poslanci, diplomati in žurnalisti bodo pripuščeni k sejam. Pilsudski ne stori nobenega koraka, ne da bi bili tajni policisti v njegovi bližini.

Organ Pilsudskega, Glos Pravdy, je obelodanil izjavo, v kateri se glasi, da tiče za sedanjo zaroto šovinisti, ki so umorili predsednika Narutowicza. List trdi, da je general Haller opremil veliko števil mladih mož z orožjem. Ti ljudje so baje odpotovali v Varšavo, potem ko so se zarotili, da bodo umorili Pilsudskega.

Vse osebe, nahajajoče se na cestah, ki vodijo k Sejmu, bodo pod nadzorstvom, in vsakdo, ki bo hotel skozi vojaški kordon, bo moral pokazati poverilne listine.

HAVRE, Francija, 31. maja. — Znani poljski virtuoz Paderewski, ki je bil svoj čas poljski ministrski predsednik, se je včeraj tukaj izkrcal. Vztraja pri svoji trditvi, da bo takoj iz zdravstvenih obzirov odpotoval v Švico.

Ustvarjenje "rmene" unije.

SYDNEY, Avstralija, 31. maja. — Vsled stavke uslužbencev obrežnega parobrodstva v New South Walesu je bila organizirana tukaj rmena organizacija dosedaj še neorganiziranih ter v vlogi stavko-kazov zaposlenih pristaniških delavcev.

DENARNA IZPLAČILA V JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU

Danes so naše cene sledeče:

Jugoslavija:	
500 Din. — \$ 9.45	2000 Din. — \$37.00
1000 Din. — \$18.60	5000 Din. — \$92.00
Italija in zasedeno ozemlje:	
200 Lir — \$ 8.20	500 Lir — \$20.50
300 Lir — \$12.60	1000 Lir — \$40.00

Pri nakazilih, ki znašajo manj kot 200 lir, računamo po 15 centov za poštnino in druge stroške.

Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Ljubljanska kreditna banka v Trstu.

Za pošiljavo, ki presega 500 DINARJEV ali pa DVATISOO LIR dovoljujemo po možnosti še poseben popust.

Vrednost Dinarjev in Liram ni stalna, menja se večkrat in negotovno; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vsaj: računamo po ceni tistega dne, ko nam pride pošiljka denar v roko.

Pošiljavo po brzozavnem pismu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za stroške \$1.—

Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK
89 CORTLANDT STREET, NEW YORK.

Telephone: CORTLANDT 4687.

NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA"

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, president.

Louis Benedik, treasurer.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"

"Voice of the People"

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izven nedelj in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

PREDSEDNIK COOLIDGE

Zvezda Calvin Coolidge se je pričela nagibati proti zatonu. On, kateremu je bila sreča izvanredno mila, občuti neugodnost razmer v sedanjem času bolj kot katerikoli drugi politik v visokem uradu. Predsednik je imel v zadnjem času izvanredno dosti smole, kjerkoli so šli moški in ženske njegove stranke na volišče, da izvolijo strankarske kandidate. Izvoljeni so bili, — posebno v kolikor so prišli pri primarnih volitvah za zvezni senat vpoštev kandidati stranke, — ali povsem izrecni naprednjaki ali pa neuvolnjeni reakcionarci. Niti v enem slučaju pa ni bil nominiran mož Coolidge, ki je utemeljeval svojo prošnjo, da se ga nominira ali zopet nominira z zvestoto, katero je izkazal sedanjemu prebivalcu Bele hiše in njegovi politiki. Ti pribojniki Coolidge so bili vedno in vsepovsod porazni z razveseljevim povdorkom.

V South Dakoti, Illinoisu, Indiani, Pennsylvaniji in Oregonu se je pojavil ta fenomen na povsem izrazit način. V nobeni teh držav katere se smatra za republikanske, si ni drznil stroj "velike stare stranke" vprizoriti najmanjšega poskusa, da ustavi ta upor očve stranke.

V zadnjem času pa se je pridružil tem vstašem mož, ki bi moral, — kot podpredsednik Združenih držav — povsem naravno sodelovati s predsednikom. Podpredsednik Dawes, ki skuša spraviti na svojo stran delegacijo svoje domače države na republikanski narodni konvenciji leta 1928, se je namreč v zadnjem času javno pri družil nasprotnikom Coolidge ter prispeval s tem k begu iz Coolidgevega tabora, ki je postal v zadnjem času splošen in nevzdržljiv.

Bolj značilno pa je, da soglašajo ti, tako različno orijentirani nasprotniki predsednika, glede povsem določene politike, s katero hočejo vprizoriti splošni napad na Coolidge. Poslužujejo se namreč dejstva, da ni storila administracija Coolidge ničesar za olajšanje gospodarske bede malih farmerjev, se stavljajo na stališče Haugen predloge, — katero je odklonila zbornica ni proti kateri se je predsednik osebno ostro boril — ter skušajo s prav tako veliko spretnostjo kot uspehom spraviti na svojo stran farmerje Srednjega in Daljnega zapada.

V tem pa tiči sveda velika nevarnost za Coolidge, kojega edini politični življenjski namen v sedanjem trenutku obstaja v pripravi za zopetno nominacijo leta 1928. Brez glasov Srednjega zapada ne more biti Coolidge nikdar nominiran na narodnem kongresu svoje stranke. Potem ko je prišel stroj stranke v Illinoisu, Pennsylvaniji, Indiani in South Dakoti v roke nasprotnikov Coolidge, je že danes nevarnost izključeno, da bi mogel biti predsednik zopet določen kot predsedniški kandidat, tudi če bi vse ostale primarne volitve izpadle ugodno za predsednika, kar se pa gotovo ne bo zgodilo. Prestop podpredsednika Dawesa na stran nasprotnikov Coolidge kaže, da smatrajo resnični voditelji stranke Coolidge že danes za izgubljenega moža, ki bo popolnoma poražen novembra meseca leta 1928. Spomniti se je treba dejstva, da se ne brigata obe hiši kongresa niti malo za želje predsednika, s čemur imamo seveda v mislih močno republikansko večino v obeh zbornicah. V sled tega si lahko približno predstavljamo brezpomembnost, katero se pripisuje danes Calvin Coolidge od strani lastnih pristave republikanske stranke.

Ameriški delavski razred briga seveda le malo, če se bo imenoval prihodnji predsednik Coolidge, Dawes, Lowden ali kako drugače, ker ni niti misliti, da bi bil izvoljen napredno misleč republikanec kot naprimer Borah, Norris ali La Follette. Wall Street obvladuje namreč preveč vse politično polje. Kandidatura takega naprednjaka bi imela vsled tega ber zloma za posledico izvolitev demokratičnega kandidata. Ni pa brez pomena, da se bo celi notranje-politični boj v obeh starih strankah izvršil pod tojnim klicem: "Za farmerje ali proti njim!"

Z drugimi besedami rečeno bo postal farmer, ki je stopil v zadnjem času v ozadje, zopet važen faktor na političnem polju. Delavski razred Združenih držav ima velik interes na tem, da se potisne v ozadje upliv finančnega kapitala in to je mogoče doseči najbolj uspešno potom ojačenega upliva ameriškega farmerja.

Povsem jasno je, da bi se s tem oslabilo imperijalistične cilje sedanje kapitalistične politike. Prav tako ne more biti najmanjšega dvoma, da bi se na ta način zaježilo razširjenje finančno-političnega zavojavanja Evrope potom ameriškega industrijskega in finančnega kapitala.

Zaenkrat pa je opaziti le prve znake nove tendence.

Konec bojkota proti pivu na Dunaju.

Bojkotiranje piva na Dunaju je dne 30. aprila prenehalo. Med producenti in konsumentmi je namreč posredovala avstrijska vlada, ki je predlagala radi končne poravnave med obema strankama začasno kompromisno formulo. Dokler ne pride do sporazuma med tovarnarji ter točili piva, se bo pivo prodajalo po stari ceni.

Prepoved falcirskih nastopov v Londonu.

Dvorni maršal angleškega kralja, ki so mu poverjeni posli nadzornika, je zabranil vse javne falcirske produkcije, pr katerih morajo obiskovalci plačati vstopnino. Prepoved so izvale kontroverze s pariškim čudežnim fakirjem, Tahrab-Bejem, radi katerega je prišlo v angleških novinah do osmega prerekanja.

Dopisi.

Meadowlands, Pa.

Čital sem v Prosveti o zločinu, ki ga je izvršil prefriganec nadrojkom M. Bambačem. Čudno se mi pa vidi, kako se je mogel nasesti v past, in to po načinu, ki se opisuje dan za duem v G. N. in drugod. Slepjarji takih vrst so gotovi, da ne bodo njih žrtve dosti poizvedovalce za njimi. Bo zelo težko, če se bo posrečilo sleparja ujeti. On pa najbrže ni sam, ampak jih je lahko več v kompaniji. Res obžalovanja vredni rojak, ki najbrže svojih novcev nikdar več videl ne bo.

V istem listu čitam tudi dopis iz Moon Runa, kjer je duhovnik računal \$300, stari ženci za pogrebne stroške njenega moža. Dopolnik ne omenja, če je duhovnik tudi pogrebni obnem. Če je ta

svota samo za cerkvene cerimoni-je, in če je tako, potem je čas, da se res med nami prične jasni-iti, in da odklenka enkrat za vselej takim stvarcem.

Naročnik.

Ely, Minn.

Dne 26. maja ob osmi uri je začel goreti veliki Exchange Hotel. Ogenj je nastal v podstrešju in se naglo razširil po suhem lesenem podstrešju. Pet brigadnih je brizgalo vodo v uničujoči plamen, in vzel je tri ure, da so ognjegasci dobili ogenj popolnoma pod kontrolo. To pa je vsled ugodnega momega vremena, kajti v slučaju vetra, bi zgorel najlepši trgovski del mesta.

Poročevalec.

Jugoslavia irredenta.

O nameravanem predoru skozi Alpe

se je vršilo pred nekaj dnevi v Milanu veliko zborovanje, na katerem so bili tudi zastopniki Genove, Turina, Trenta, Verone in Benetk. Predsedoval je Mussolini. Iz razgovorov in sklepov je razvidno, da se izvrši zveza med Milanom in Monakom. Trst je zadelo to zborovanje zelo neprijetno.

V Trstu in zaledju še vedno mislijo na predelsko železnico, ki pri prinesla Julijski Krajini brez dvoma velike koristi. Z onim predorom bo pomagano Genovi in Benetkam. Da stvar še bolj drži, je podal svoje mnenje tudi šef generalnega štaba Badoglio, ki priporoča predor iz razlogov narodne obrambe.

Fašistovski glasilo v Trstu ne ve, kaj naj bi pravzaprav reklo k milansko-monakovski zvezi. Ker nekaj vendar mora reči, se je povzpelo do zahteve, da naj se zgradi hkratu obe črti! V resnih tržakih krogih se to primerno komentira.

Kvarneska pokrajina

ima površine 800 kvadratnih kilometrov in obsega poleg mesta Reke istrsko Ljuburjo in del gorskega teritorija med Učko in Snežnikom. — Pokrajina šteje 87.670 prebivalcev; na kvadratni kilometer pride 110 ljudi. Občin je 15. Napravljena je pokrajina razven mesta skoro iz celega volsko-opatiškega okraja, dela Katsavčine in jugozidnočnega katastrskega Kranjske v vrhu da bi postala Reka Rolikor mogoče krepko politično upravno in gospodarsko središče.

Fašistovski Trst.

Onorevole Ricci sprejema novinare. S sotrudnikom lista "Corriere Padano" je govoril o krizi in o nalogah tržaškega fašizma. Kriza je kazala le premalo disciplino. Številni politični tajniki so puščali fašistom da so sledili tem ali onim direktivom takega posameznika. Ricci deli fašiste v take, ki delajo za bodočnost Trsta in take, katerim izkazanica pomeni le privilegij za lastne cilje. Fašizem mora napraviti Trst ne le za veliko pomorsko in trgovsko središče, ampak tudi na važno območje postojanko. Zato je potrebna dvokratna disciplina, ki jo morajo masi kazati tujcem, ki prihajajo vsak dan v Trst, kateri znoča zvezita v trgovini in industriji. Baš v Trstu se mora javljati senzacija obnovljene nacionalne zavesti.

Tržaški odvetnik Pompeo Robba velja za najboljšega branitelja med italijanskimi odvetniki v deželi. V najtežjih razpravnih slučajih vzbuja Robba priznanje, ne izvestni strani pa zavist. Robba je goreč Italijan z domačih tal pa eden onih redkih, ki odklanjajo lekcije o italijanstvu, katerih se tako polni razni gospodje iz starih provinc. Sedaj urejuje tržaški fašizem generalni podtajnik Ricci. Neki italijanski tednik je sprožil misel, da naj bi sprejel deželno fašistovsko tajništvo Robba. O tem sta govorila tudi Ricci

AVSTRIJSKA GOSPODARSKA POLITIKA

Avstrija kljub svoji zajamčeni neodvisnosti še ni spravila svoje narodno-gospodarskega življenja v normalni tir. Povojna leta pomenjajo za njo celo vrsto poizkusov, s katerimi je hotela priti do končne gospodarske stabilnosti. V skladu s svetovno gospodarsko politiko se je ravnala Avstrija pri svojih carinskih in tarifnih pogodbah bodisi po načelih svobodne trgovine ali carinske pogodbe. Opetovano je bila sprožena misel o združitvi z nemško gospodarsko oblastjo. Zadnje čase pa stremi avstrijska trgovinska politika za gospodarsko neodvisnostjo.

Najnovejša gospodarska akcija avstr. vlade je izražena v osnutku zakona z dne 1. januarja 1925, ki pomeni spremembo avtonomnih carinskih postav. Vlada je hotela s tem zakonom omogočiti domači industriji in poljedelstvu razpečanje blaga na domačem trgu. Vodilna misel carinske novele je, da so ostale avstrijske postavne na predvojnem nivoju, do čim so cene po vsem svetu znatno poskočile in da se mora torej zaščitna carina zvišati.

Da Avstrija še ni zvišala carine, je kriv po mnenju avstrijskih gospodarskih krogov vpliv, ki ga je imela evropska gospodarska kriza za Avstrijo. Avstrijski gospodarski krogi trdijo, da je izvoz industrijskih izdelkov v inostranstvo nazadovol zato, ker so ga ovirale zaščitne carine sosednjih držav, in ker se Avstrija sama ni zavarovala z zaščitno carino.

Nade glede razvoja trgovinske bilance se niso izpolnile. Lansko jesen so v Avstriji računali, da se bo znižal deficit od 1000 na 500 milijonov zlatih kron. V resnici pa znaša deficit 650 milijonov in če pomislimo, da se je znižal lani uvoz za okroglo 400 milijonov, vidimo jasno nazadovanje avstrijskega gospodarstva.

Predstavniki avstrijske trgovine smatrajo sedanji carinski osnutek za zadnji poizkus, da se ohrani obstoj Avstrije na gospodarskem polju. Če se izjavijo še ta poizkus, bi moralo priti do združitve z Nemčijo ali pa obnove avstro-ogrske gospodarske zajedništva. Za prvo možnost se navdušujejo industrijaleci, za drugo pa poljedelci.

Jamsko taborišče v Voliniji.

V vasi Horodec (poljski Grodek), 8 km zapadno od Kovna, so našli v globini 8 m med skalovjem ostanke prazgodovinske naselbine nekdanjih volinskih prebivalcev: ognjišča, veliko kosti predpotopnih mamutov, jelenov, bikov in dr. Poleg številnih gotovih in napol izdelanih kremenastih lokov so ležali krasno okrašeni izrezljani tuli in razno orodje. Našli so tudi izrezljane mamutove zobe, številne školjke, ki so služile kot uhani in koralaste oheske.

Zanimivo je tudi, da so poznale takratne ženske rdečilo, in si cer mineralno barvo hematit.

Le malo je tako srečnih ljudi, da lahko žive od samih obresti. Mnogo je pa takih, ki so si pomagali k udobnejšemu življenju z dohodki svojih prihrankov.

Tudi Vam se nudi taka prilika. Naložite prihranke varno pri nas na —

"SPECIAL INTEREST ACCOUNT"

po
4%

Obresti vam prično teči že od prvega maja naprej.

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

PIGMEJCI

Že grški pisatelj lakor Homer, Hesiod in Herodot so pisali o Pigmejih, o katerih se je dolgo časa mislilo, da so to samo bajna bitja, ki so nastala v glavah pisateljev. Mnogoštevilni raziskovalci, kateri so hodili po širni Afriki, niso našli nikakega plemena, ki bi odgovarjalo popisu teh starih pisateljev. Šele slavnemu Schweinfurthu se je posrečilo dobiti leta 1870 na dvoru kralja Mangabutu poročila o teh Pigmejih.

Pozneje so se podatki o tem pleмену čedalje bolj množili, da so danes že obširno popisani. Prebivajo po centralni Afriki po težko priropnih pragozdovih, zlasti ob Itemiji, severozahodno od Ruwenzorija. Zato ni nič čudnega, da so pred nekaj desetletji odkrili tudi še velikega sesaleca iz teh krajev, okapija, ki drugje nikjer ne nastopa. Vsi Pigmeji so jako majhni ljudje, še manjši kakor Bušmani. Moški dosežejo višino 140 cm, ženske pa komaj 130 cm. Spodnje ekstremitete imajo zelo kratke. — Trup pa precej dolg. Barve so svetlejšje kot njih sosedje. Vse te toje je prekrito s finim puhom, kar je tudi pri domačinih iz njihove okolice veliko pozornost zbudilo. Med svojimi sosedi so zelo zasovraženi, to pa predvsem radi njih strupenih pušic, s katerimi strelijo na svoje sovražnike. O njihovem jeziku oziroma narečju je dozdaj še malo znanega, ker se v razgovoru s tuji poslužujejo večinoma arabščine ali pa turščine. Tudi o sorodstvenih razmerah proti ostalim črnecem si antropologi še niso na jasnem. Ravno tako tudi še ne vedo, ali so sploh kaj v zvezi z onimi Pigmeji, ki so jih odkrili v jugovzhodni Aziji. Sorodne znake z njimi kaže tudi plemo Negritov, ki prebiva na Filipinih in ki so po zmanjosti zelo slični Pigmejem. Ta vprašanja antropologija sama najbrže ne bo mogla rešiti, temveč bo morala pričakati na pomoč etnologije, ki bo preiskala natančneje tudi njih duhovno življenje. Etnološka študije o teh plemenih so se v zadnjem času že začele množiti.

PREOBNOVA TOKIA

Po svetu vlada splošno prepričanje, da se je Tokio od strašne- ga potresa, ki ga je uničil pred tremi leti, že opomogel. To nazi- ranje bi bilo doela v skladu z visokim mnenjem, ki ga ima svet o odličnih moralnih kvalitetah japonskega naroda. No, v resnici je Tokio danes jedra na boljšem, kakor je bil eno leto po katastrofi. Vse stavke, ki so nastale v tem času, so provizorične. Vlada je namreč sklenila, da ne rekonstruira mesta prej, dokler ne bodo izdelani natančni in podrobni regulacijski načrti, v katerih so predvidene široke evropske ceste in ulice ter številni veliki trgi in dokler se ne sprovede velikopotezna akcija za razlastitev zemljišč, ki bodo služila za proširjenje ulic. Te stvari so sedaj toliko urejene, da je vlada mogla iti na realizacijo svojih načrtov.

Vlada sama je prva dala dober vzgled. Stopila je pred parlament s podrobno izdelanim programom za deset let naprej. — V tem programu je predvidena zgradba vseh pomembnejših javnih stavb, ki jih je uničil potres. Ta vladni program je parlament sprejel 28. marca.

Stroški za nova državna poslopja so proračunjeni na 100 milijonov jenov.

Resničen dokaz

centive življenja je takoj poskusi pravo zdravilo v slučaju kakke male bolezi predno se razvije v kaj hujšega. Če je vaš žolodce slab, če do- bro ne prebavljate — si nabavite Severn's Esokro ter jo jemljite po navodilih. Delovala bo kot milo odvajalo sredstvo, pripravljala soke, pomagala prebavi in ustvarila zdrav tek, da boste težko čakali prihodnjega obeda. Kupite danes pri lekarnarju, steklenico, cene \$1.50 in 75 centov. W. F. Severn Co., Cedar Rapids, Iowa.

Peter Zgaga

Včeraj je bil Spominski dan. Ameriški narod se je spominjal v prvi vrsti tistih, ki so v raznih ameriških vojnah padli za domovino.

Bilo je dosti ognjevitih govorov in dosti bučnih parad.

Le malokdo se je pa spomnil mučenice-matere, ki je klečala ob grobu svojega sina ter pridružno ihtela.

Poljski maršal Pilsudski ni zadovoljen s predsedstvom. Pilsudski hoče biti diktator.

Ako mu poljski narod poveri to polnomoč, bo dal samemu sebi najslabše izpričevalo.

Italija bi morala biti vsakomur v svarilen, ne pa v vzpodbuden vzgled.

V Philadelphiji je bila otvorjena svetovna razstava. Odprta bo šest mesecev in na nji bo videti vso silo znamenitosti z vsega sveta.

Skoro vse države bodo zastopane na nji. Tudi Jugoslavija.

Kolikor mi je znano, bo razstavilo tudi sedem slovenskih slikarjev svoja dela.

Tisti gospodje, katerim je poverjen jugoslovanski oddelek, naj bi vpoštevati naslednji nasvet: Pod raznimi predmeti, slikami in kipi naj bodo napisali že vsaj v latinici.

Edinole, že bodo razstavili največji monsturn na svetu — jugoslovansko politiko — naj bo napis v cirilici, da si ga ne bo mogel noben tujec raztolmačiti in da se nam vsled tega ne bo treba sramovati pred svetom.

Mussolini je uveljavil najstrožjo kontrolo nad časopisjem, ki izhaja v Italiji.

List, ki bo hotel izhajati, ne bo smel niti črtniti o slabostih fašistovske vlade.

V gotovem oziru ima Mussolini prav. Lahko ni treba poročati o slabostih fašizma. Saj te slabosti trpko čutijo od dne do dne na svoji lastni koži.

Ženska nima edinole takrat zadnje besede, kaar se s kako drugo žensko pogovarja.

Ker se vse pritožuje nad silno draginjo, je hotela neka ženska organizacija dokazati, da ni vse tako drago kot bi človek domneval.

Vodstvo organizacije je pozvalo svoje članice, naj kupijo najcenejšo blago in naj si vsaka sama sešije z najmanjšimi stroški svoje obleko.

Zenske so imele tri tedne časa. Po treh tednih so razstavile svoje izdelke.

Prvo nagrado je dobila članica, ki je dala za potrebno blago, sukanec in trakove samo štirideset centov.

Meni se zdi, da sem videl do- tično žensko včeraj v kari. Njena obleka je vzbujala splošno pozornost. Dvomin, da bi bilo v nji več kot za devetintrideset centov blaga.

Ženske ljubijo vprašujoče poglede; ljubijo poveljujoče poglede; ljubijo sovražne poglede.

Kot samega vruga se pa boje jasnih pogledov.

Za binkoštne praznike so pripravljali v raznih nemških mestih velike demonstracije, katerih naj bi se udeležili komunisti in nacionalisti.

Vse je napeto pričakovalo binkoštne nedelje.

Dopoldne je bilo malo ropota, popoldne je pa vse utihnulo.

Ti je povsem razumljivo. Kajti časopisje je pozneje poročalo, da so po nekaterih nemških mestih popili demonstrantje petnajst milijonov litrov piva.

Vsled tega bi se moralo zgornje poročilo takole končati:

Dopoldne je bilo malo ropota, popoldne in zvečer je bilo pa ali- štati le globoko smučanje ...

—Advt.

Marijana Kekaljeva:

Nekaj o ženi.

Mnogo pišejo o njej, malo, nič, in kar napišejo, je le odvis lastnih doživljanj in ni podoba žene. Nekdo mi je dejal filozof: "Kadar bo žena med ženami žena, ki bo šla s svojim intelektom preko svoje čustvenosti, tedaj nam bo šele mogoče dojmiti bistvenost žene. Stoletja drče mimo nas in ženo je še vedno sram, da bi pripoznala svoje slabosti!" Molčala sem in se vrnila šele po letih k temu problemu.

Govorila bom o ženi resnično in odkritosrečno!

Ne mislim žene, ki je udana športu, plesu, zabavi, te so svoj tip — jaz mislim na tisoče onih, ki čepajo po temnih kotih življenja in se pogovarjajo same s seboj, ker je svet gluh za njihove duše.

Žene so mnogovrstne.

Poglejmo seljakinjo! Z vedrim licem, z zadovoljnim nasmeškom zatika motiko v mater zemljo. Dela, težko dela. Solnce jo zagreva pri delu. Potem hiti domov, opravi svinje, pripravi večerjo. Z otroki se mnogo ne ukvarja, oni rastejo svobodno med žitom, travnikom, goricami, gozdom. Otroci so ji dobri ter ostanejo blizu domače grude. Materijalnih skrbí razen davkov in bolezní ni. Ob nedeljah hiti v cerkev, blažena je v obližju svojega Boga in njena duša prepeva. Če čita, čita psalme.

Kmetijska žena je lepa kakor makov cvet.

Redko srečaš na vasi potrte žene — one so zdravih misli, praktičnega nazora; one žive najnaravnaje.

Delavčeva žena kloni globlje. Pred njenimi vratmi gloda življenje pesem o vsakdanjem kruhu. V domu samem je surad, nezadovoljnost, kletev. Otroci so ji nadloga. Njena duša je okovana v skrb, njene želje so zavisti. Vidi bogastvo želi si ga, a ne more do

njega. Zasovraži bolje situirane, postane enična in trpi, neizmerno trpi. Čuti kakor nihče krivično razmerje človeka do človeka.

Žena delavka je najbolj temnih lice. Vsa je presejena s črnimi mislimi, nizkimi strastmi, da bi ne rekla: instinkti. Vlačí se z možem po breznicah, prodaja se, pije, hodi na revolucionarne shode, sili se z ognjem demagogov, kolne in sovraži človeštvo.

Potem je še veliko nezadovoljnih žen po mestih? Čemu? O, vsaka bi bila rada srečna! Verujem, to je v ženski, sploh v človeški naravi.

In zakaj je toliko nesrečnih, nerazumljivih žen? Šle so v življenje, ne da bi jih bil kdo upotil. Glej, drobne priče! Mati izpelje mladiče pod solneno nebo; le žena, dekle, stopi sama v vrtnice življenja. Prvi val jo potegne s seboj — in ona je žrtev. Žena navadno ne razmišlja, ne išče vzrokov, ampak si kategorično odgovarja s svojim čustvovanjem.

To je njena slabost. Šola je površna. Nudi zaklade znanosti, praktičnega pa skoraj nič. Kako važna popotnica bi bila ženi zavest, da stvorí sam svoj srečo s tem, da se zadovoljiš sam s seboj. Duša je tako prostorna, vlij vanjo solnce in lepote; objemi dobroto, resnico, ljubav — kako drugače bo potem vse tvoje delo, telo in duša.

Kaj vse socialne reforme, kaj vsa društva; dajte ženi predvanj iz njenega življenja, iz njene duše, iz njenih potreb — učite jo zadovoljnosti, vrnite ji samozavest, vrnite ji vero, in človeštvo se bo upotilo v novo smer, ker kašna je žena, oziroma mati, tako je velikončno vstajenje!

Ne bodite neusmiljeni, sitite lačne duše in vaše življenje bo — blagovestje. Žena je uteč v rodnihi; kjer so slabe matere, so tudi slabi ljudje.

Stressemann o nemški politiki.

Dr. Stressemann je zastopniku "Berliner Tagblatta" dal sledečo izjavo: Nemška zunanja politika mora biti predvsem mirovna politika na vse strani. V naši zunanji politiki na vzhodu in zapadu smo to linijo miru vedno z vso jasnostjo zasledovali in jo bomo tudi v bodoče. Na tej poti smo ustvarili Dawesov načrt, Locarno in prijavo k Zvezi narodov. Pot je dolga in težavna, vendar vidimo vsaj daljno bližanje k cilju. Politika z zapadom nam daje takorekoč obilo dnevnega dela, kajti veliki problemi se razvijajo v cele vrste malih vprašanj, ki jih moramo premagati, da napredujemo vsaj korakoma. Podobna počasna pot za politiko na vzhodu ni bila potrebna, ker smo z rapalsko pogodbo ustvarili dober temelj našega razmerja napram Zvezi sovjetskih republik. Niti Rapallo, niti berlinska pogodba, niti naša zapadna politika bi ne bila mogoča kot posamezno izolirano dejanje. Po Locarno je bilo treba nemško-ruske odnose prilagoditi novemu položaju, kar je bilo zelo težko, ker smo se na dve strani morali braniti proti nerazumevanju. Pri pripravah za berlinsko pogodbo smo igrali s popolnoma odkritimi kartami in jaz smatram, da smo nalogo s formulacijo pogodbe in s priloženimi notami brezhibno rešili. Kajti z nobene strani v inozemstvu se doslej ni moglo ugovarjati stvarno. Nihče nam ne more dokazati nasprotja med nemško-rusko in lokarnskimi pogodbami.

Kdor pa nam očita pogodbo z Rusijo vsled tega, ker ta nasprotuje Zvezi narodov, igra nevarno igr.

gro. Kajti ravno vsled tega, ker Rusija stoji ob strani, je izravnavna nasprotij z njo toliko važnejša. V interesu Evrope je, da ne zadržimo med njo in sovjetsko vlado nepremostljiv prepad. Trditev, da smo si z berlinsko pogodbo vezali roke za svoje stališče v Zvezi narodov, nima nikake opore v pogodbi. Trdno načelo Zveze narodov je, da ima vsaj njen član pravico razsoditi, ali je kakak država kršila pogodbe in ali je proti nji potrebna skupna eksekucija. Ne more se nam prav ničesar očitati, če smo to načelo mveljavili proti Rusiji. Samostojna razsodba se ne pomeni pristranske razsodbe.

Sicer pa nismo pri nobenih pogajanjih zakrivali, da so za Nemčijo dobri odnosi z Rusijo življensko važni in zato neobhodni element nemške zunanje politike. Zato si ne moremo misliti, da vi uveljavljanje te politike moglo ovirati naš vstop v Zvezo narodov.

Veseli škof.

Škotsko društvo prijateljev narodnega plesa je imelo ta mesec svoj občni zbor v Dundeeju. Najbolj vroče je branil ples — angleški škof iz Aberdeena. — Plesi, je rekel, so prav tako potrebni za ljudsko zdravje, kakor solnce za cvetke. Plesna umetnost je najstarejša in najlepša na svetu. Plesi se bodo morali upeljati kot obvezni nauk na ljudski in srednji šoli. Mladina bi bila potem bolj uglašena, bolj družabna in manj črnogleda. Navzoči so zelo ploskali škofu.

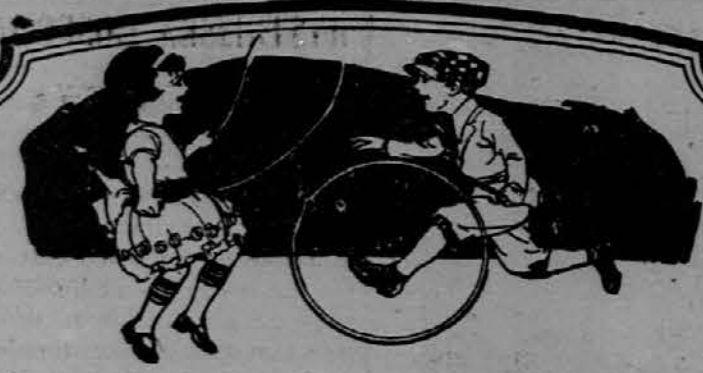
NAZNANILO.

Rojakom v državi Illinois naznanjamo, da bo v kratkem obiskal naš zastopnik

Mr. J. HABIAN

med drugimi tudi sledeče naselbine: Joliet, La Salle in Oglesby, ter prosimo, da naročniki, katerim je pošla naročnina, isto pri njemu obnove, kakor tudi oddajo razna naročila za knjige, katere imamo v zalogi.

Upravištvo.

Vedri otroci so vedno zdravi.

Vsak oče in mati veda, da je velik del uspeha odvisen od podlage, ki jo dasta svojim otrokom v njihovem zgodnjem življenju. Zdravi otroci so s staršem v veselje. Zdravniki so pri svojih preiskovanjih dogajali, da je kondenzirano mleko dragocena hrana za ustalev otrokovega zdravja. Bordenovo Star ali Magnolia Kondenzirano Mleko bo dalo otrokom vso prehrano, ki jo potrebujejo za dobro zdravje.

Uporabljajte Bordenovo Star ali Magnolia Kondenzirano Mleko, kadar delate zanje po domačih navodilih pudinge, custarde, polivke, kendi, kekse, dezerte, kukije ali katerokoli jed, ki potrebuje mleko in sladkor obenem. Dajte ga jim na kruhu ali pa v kakavu in čokoladi. Poskusajte ga v kavi. Kavi bo dalo tak okus, kakoršnega ni prej še nikdar imela. Bordenovo Star ali Magnolia kondenzirano mleko je ceno, ker vam ni treba posebej kupovati mleka in sladkorja.

BREZPLAČNO

Razen najboljših kakovosti dobite tudi dragocena darila za labelne. Na sliki vidite vtisnjeno posodo za sadje, katero lahko dobite za 75 labelov s konev. To in dosti drugih daril lahko dobite, če hranite labelne. Poidite v našo bližnjo premijsko prodajalno, ki je navedena spodaj ter si ogledite veliko izbero daril. Dobra kakovost blaga vas bo presenetila. Zafinite danes hraniti labelne.

Hranite labelne za dragocena darila. PREMIJSKE TRGOVINE

NEW YORK CITY, N. Y.
44 Hudson Street, near Duane Street
426 West 42nd Street, Near Ninth Ave
1427 Third Avenue, near 90th Street
61 East 125th Street, near Madison Ave
BRONX, N. Y.
578 Courtlandt Avenue, near 150th Street
BROOKLYN, N. Y.
570 Atlantic Avenue, near 4th Avenue
2 Sumner Avenue, near Broadway
41 Nevins Street, near Livingston Street
LONG ISLAND CITY
44 Jackson Avenue, near 4th Street
JERSEY CITY, N. J.
350 Grove Street, near Newark Avenue
584 Summit Avenue, near Newark Avenue

Razne vrste kanibalizma.

Pod imenom kanibale si predstavljamo sploh vse ljudožree, — pred katerimi niso varni niti tujci, belokožci, niti črnci, domačini niti sovražni plemen oziroma njihovi lastni rojaki. V resnici je mnogo vrst kanibalov, od katerih se nekateri omejujejo le na specialitete. Splošen kanibalizem najnižje stopnje, kjer pride za hrano sploh vsak človek v poštev, je dandanes le malokje še zastopan. Semkaj, bi morali šteti Pa-puanee z Nove Gvineje, ki so vsaki civilizaciji nedostopni in smatrajo vsakega tujca kot svojega sovražnika. Nekoliko višje so se povzpela že nekatera plemena iz centralne Afrike, kjer žrejo samo belokožce, črncev se pa ne dotaknejo. Vsekakor je ta vrsta kanibalizma že sekundarna. Kanibalizem je moral biti tem plemenom že od nekdaj prirojen, ko še niso začeli raziskovalec belokožci hoditi po teh krajih, zato so jim morali služiti za hrano na vsak način domačini — črnci. Šele pozneje, ko so prišli v stik z belokožci in ko so poskusili njih meso, tedaj so slednje tako čislali: da so popolnoma opustili meso črncev. V tem ysi raziskovalci

ZA GOSPODINJE

Pile ISABELLE KAY

Slovenska gospodinja v Ameriki vedno z veseljem sprejema navade, s pomočjo katerih zamore boljše vršiti svoje dolžnosti kot gospodinja in mati. Na tem mestu bomo vsak teden objavili članek, ki bo sanjal vsako dobro gospodinja.

NAVODILO Št. 103.

Navodilo za kuhinjo.

Jagode so eden onih sadežev, ki so videli razvoj v novem in starem svetu. Goje jih na razne načine, vsled česar jih je mogoče dobiti v raznih oblikah, velikostih in kakovostih. Ko se v seziji, so poceni ter jih je mogoče na razne načine pripravljati. Najbolj priljubljen je kek iz jagod. Človek bi ga neprestano jedel tako je dober. Naslednje navodilo je po mojem mnenju najboljše.

KEK IZ JAGOD

- 1 čaša nerazredčenega evapriranega mleka
- 2 kvarta jagod
- 2 časi moke
- 2 žličici pečivnega praška
- 1 žličica soli
- 2 zvrhani žlici masla
- 2 zvrhani žlici zdrobljenega sladkorja

Zmesajte vse suhe sestavine, pridenite maslo kot da bi hoteli delati testo za paj, pridenite mleko, utepajte z žlico (ker bo jako trdo) ter pecite dvajset minut v ponvi. Precežite kek z gorkim nožem, namažite s maslom obe strani ter potresejte nato z jagodami, katere ste razrezali na koščke in ostadili ter jih pustili nekaj časa stati.

Nasveti za kuhinjo.

Kruh, katerega nameravate opraziti, je treba že prejšnji večer razrezati. Naslednje jutro je bolj primerno suh za toast.

Če hočete razrezati maslo v posebne koščke, ovijte nož z ovočnim papirjem. Maslo se ne bo oprijemalo noža in lahko ga vam bo lepo razrezati.

Ako hočete pikasto osladiti, jih dajte osem ali deset nakokrat v papirnatu vrečo, v kateri je zdrobljen sladkor. Vrečo potem dobro pretresite. Na ta način jih boste vsepovsod enako osladili.

Ako dvoje ali več znatnih jedi skupaj kuhate, boste dobili novo izborno jed za zajtrk.

Nasveti za dom.

Srebrno torbico lahko očistite s pomočjo krtače, milnice in amoniaka. Osušite jo s tem, da jo tresete seminjala ter jo večkrat povijate v žaganju.

Gorko peč lahko očistite, če zadržite z nje s pomočjo čistočnega vosla. Ko jo polistate, se poslužite krtače, da si ne boste umazali rok. S krtačo tudi lahko dosežete skrite kotičke.

Jodlin kupujte v malih količinah, ker iz njega hitro izhlapeva alkohol. Ostala tekočina pa je zgosti ter postane močnejša.

Maločje od banane lahko odpravite, če jih zmlečete z gorčo vodo, nato pa s kloroformom. Poslužite se lahko tudi metilnega alkohola. Blago posušite na zraku.

Nasveti za lepoto.

Če hoče biti ženska mlajša in privlačna, mora posvetiti vso pozornost svojim lasem. Četudi ste že čitali o kakem milu ali šamponu, ki je boljše, določa nala so tudi druga, pa nimajo zaželjivega učinka na vaše lase. Poglejte se, da boste dobili tisto, ki vam najboljše prija. Nekaterim isto milo suši lase, nekaterim jih pa polni z maslami. Ravnajte se po naslednjih dveh navodilih: masno lase je treba večkrat umivati kot pa suhe in jih je treba manj česati. Suhe lase je treba večkrat česati. S tem se olje primerno razprostire po vsaj glavi.

Osebo zdravje.

V vseh časopisih, magazinih in oglaših se čita dosti o prehrani. Ne prestanite naleteti na besede kot so naprimer "kalorija", "vitamin", "mineral" itd. Ti izrazi so sedaj že splošno znani. Stari in mladi se pečejo z njimi. Vsaka gospodinja se zaveda, da dela popolnoma prav ter točno sledi svojim navodilom, o katerih je uverjena, da so najboljše za njeno družino. Večkrat jih silite, ko pravijo: "O da, mi uživamo najbolj redilno hrano, dosti mleka in dosti zelenjave." Toda če pogledamo njihove račune koncem meseca, se lahko takoj prepričamo, če so res dale toliko za mleko kot za meso ter za sadje in zelenjavo toliko kot za mleko.

sin. Potem se začne pojedina, ki se je vdeležijo vsi njegovi sorodniki. S tem, da starca njegovi mlaši pojedjo, pravijo, da se v njih pomladi in ostane v njih še dalje živ, dočim bi sicer moral strohneti v zemlji. Upati je, da bodo dosegle vs eniže vrste kanibalizma, ki so se še ohranile, to najvišjo stopnjo. Končno pa da bo izginila tudi zadnja sled kanibalizma.

GERMANIZACIJA V NEMČIJI

Uradni "Preussischer Presse-dienst" objavlja na podlagi zadnjega ljudskega štetja statistiko slovenskega prebivalstva v Nemčiji. Statistika dokazuje, da je germanizacija v Nemčiji naravnost neverjetno napredovala.

V enajstih okrajih stare Vzhodne Prusije je bilo naštetih leta 1925 samo še 43.000 Mazurov, dočim jih je bilo leta 1910 še 172.000. Zato pa je naraslo v isti dobi število oseb, ki so navedle nemški in mazurski jezik kot svoj materni jezik od 12.700 na 25.700.

V 19 gornjehlezjskih okrajih je padlo število Poljakov od 597.000 leta 1910 na 155.000 v letu 1925. Število onih s poljskim in nemškim učenim jezikom pa je naraslo od 51.000 na 374.000.

V treh okrajih Porurja je tvorile poljsko prebivalstvo l. 1910 še večino, leta 1925 pa je padlo na eno desetino vsega prebivalstva. Oni pa, ki so priznali nemščino in poljščino kot svoj materni jezik, tvorijo od ene tretjine do ene četrtine prebivalstva.

Enako silno je padla tudi število Dancev v Schleswign.

V nobenem narodnostno mešanem kraju nimajo narodne manjšine več večine. Celot v Gornji Sleziji je priznalo samo 43 odstotkov prebivalstva poljski, oziroma poljski in nemški jezik kot svoj materni jezik, dočim več ko 50 odstotkov prebivalstva samo nemščino kot svoj materniščino.

Da so taek velike izpremembe neprimodne, je jasno. Gospodarski in politični pritisk nemške vlade mora zato biti naravnost neverjetno silen, če je mogla germanizacija v nekaj letih tako silno napredovati.

Uspeh germanizacije pa tudi kaže, da Nemčija niti najmanj ne poklicana nastopati kot zaščitnik narodnih manjšin in da je treba tudi njeno sicer lepo gesto o kulturni avtonomiji Dancev v Schleswigu sprejeti s skepsjo.

Novo Veselje za Izorpane. — Izmučene, Nervozne Ljudi.

Nuga-Tone je učinkovita in hitra. Nuga-Tone povrne življenje in moč izranim živcem in mišicam. Napravi rdečo kri, močnejše in umirjene živce in na čuovit način poveča njih moč vzdržljivosti. Daje blažilen spanec, dober tek, fino prebavo, reden stol, mnogo navdušenja in ambicije. Če se dobro ne počutite, je saka dolžnost, da jo poskusite. Vas nič ne stane, ako vam ne stori dobro. Je prijetna za vživanje in počutiti se boste boljše takoj. Če vam je še ni predpisal vaš zdravnik, potem poidite takoj v lekarno in kupite Nuga-Tone. Ne sprejmite nadomestil. Vajajte ja par dni in če e ne počutite boljše in če ne zgledate am bo povrnil vaš denar. Izdelovalci Nuga-Tone zahtevajo od vseh lekarnarjev, da jamčijo za isto in povrnejo denar, če niste zadovoljni. Priporočena, jamena in na prodaj v vseh lekarnah. —Adv't.

PRVO SKUPNO POTOVANJE V ITALIJO in JUGOSLAVIJO preko TRSTA

s parnikom MARTHA WASHINGTON

dne 22. JUNJA, 1926.

Potnike bo spremljal naš uradni skozi do Ljubljane, pazil na prtljago in gledal, da bodo potniki brezskrbno in zadovoljno potovali.

Na razpolago imamo kabine v III. razredu z 2, 4 in 6 posteljami v posebnem oddelku. Vse kabine imajo tekočo vodo. Cena za III. razred do Trsta je \$95.— in vojni davek \$5.—; železnica do Ljubljane \$1.06. Cena za II. razred samo \$120.— in \$5.— vojni davek. Vozni list III. razreda za tja in nazaj stane le \$102.—, za II. razred \$214.— ter vojni davek. Nedržavljanj plačajo tudi head tax nazajgre.

DRUGO SKUPNO POTOVANJE

s parnikom Presidente Wilson

dne 6. JULIJA, 1926.

Kdor je namenjen potovati, naj se čimprej priglasi ter piše za pojasnila na:

Frank Sakser State Bank
82 Cortlandt Street, New York

Važno za potnike nedržavljanje.

Do sedaj so potniki nedržavljanj lahko delali prošnjo za enoletno dovoljenje (Re-enter Permit) in je bilo dovoljenje poslano iz Washingtona na naslov prošilca po pošti ali celo v stari kraj na označeni naslov. Oblasti pa so sedaj odredile, da po 1. juniju 1926 dovoljenja ne bodo več poslana prošilca na dom, niti ne v stari kraj, ampak v one pristanišče, kjer se bo prošilec vrnil na parnik. To je v New York. Vsak prošilec bo moral iti osebno po dovoljenje na Barge Office. Iz tega je torej razvidno, da bo moral vsak potnik nedržavljanj dobiti dovoljenje predno odpotuje. Ostala pa je v veljavi določba, da se vsak potnik nedržavljanj lahko vrne tekom šestih mesecev z istim potnim listom, s katerim potuje tja, ne da bi bil štel v kvoto, brez vsakega dovoljenja ali permita.

Za vsa druga pojasnila pišite na: —

FRANK SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.

Po široki cesti življenja

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za "Glas Naroda" priredil G. P.

30

(Nadaljevanje.)

V svoji sobi, ki je ležala proti vrtu, je našel žaluzije napol zaprte in potegnil jih je navzgor ter spustil noter sveži zimski zrak. Kajti potreboval je svežosti. Nato je okno zopet zaprl, sedel na stol ter pričel sanjati z odprtimi očmi. Prvikrat v življenju je bil predmet teh sanj ženska, ki se mu je zlela neizmerno visoko in katero je smel na skrivnem oboževati, a ne ljubiti, ker je bila žena nekega drugega.

*

Poteklo je štirinajst dni, ne da bi se v hiši Konrida kaj izpremenilo. Bilo je pravečito spomladansko življenje. Tretjega dne je prišla Vera v bolniško sobo, odslužila bolniško strežnjo ter sama zavzela njeno mesto poleg stražnika, katerega je zahteval dr. Šrat. Zdravnika je pozdravila prijazno, in to mu je dalo pomirljivo zavest, da ni obento onega poljuba. S tem je postalo njegovo stališče napram njej lažje, čeprav si sam ni nikdar odpustil.

Položaj Lorence je bil še vedno kočljiv, čeprav je bil dr. Šrat za trenutek v manjših skrbih. Gotovo je bilo, da se mu ne bo nikdar več vrnilo duševno zdravje.

Mrtvi ali živ, komu bi mogla še koristiti ta človeška razvalina? Šrat je svojo dolžnost kot pri vsakem drugem, a posebnega sočutja ni imel z bolnikom.

Ce bi šlo po njegovi volji, bi se gospa Konrid ne približala bolniški postelji svojega moža. Nikar lep pogled ni bil na tega evileger, iztelega starca s spačenim obrazom, — a ni se mu posredilo ter si tudi ni upal dosti reči, kajti na drugi strani je moral priznati njen čut dolžnosti.

Nekoga dne je prišel dr. Šrat neobičajno pozno s svojih zdravniških obiskov. Izgledal je mrko, a držal v roki krasen buket cvetk.

— Kako krasne cvetke, — je rekla Vera, ko je vstopil. Brez dvoma si je mislila, da jih je kupil on sam in to bi bila prva pozornost, katero ji je kedaj izkazal. V njeno veliko presenečenje pa je ostal mrk, ji izročil buket ter rekel s suhoparnim glasom:

— Če vam dela veselje, milostljiva gospa, sem ravnal dobro kot sel.

— Cvetke niso od vas? — je vprašala presenečena.

— Zalibog ne, v takih stvarih mi manjka izkušenj in pravega okusa. Šopek tukaj je mojstrsko delo ter razodeva oko umetnika. Gospod Ter Velps mi je dal cvetke s prošnjo, naj sporočim njegove pozdrave.

Vera se je napol obrnila v stran. Čakala je nekaj časa, dokler ni popolnoma obvladala svojega glasu, nakar je rekla mirno:

— Ali ste govorili s Ter Velpsom?

— Da, informiral se je tudi glede gospoda Konrida ter živahno obžaloval, da ste vi izginila iz družbe.

— Ali ste mi opisali stanje mojega moža?

— Odkar je bil Lorenc bolan, ga je Vera vedno imenovala "mojega moža".

— Ne, — je odvrnil na kratko, kajti srd je glodal v njegovem sreu. Čutil se je proletareem v primeri s tem lepim, površnim slikarjem. — Ne, take stvari smatram za polovično uradno tajnost.

Vera je vzdihnila. Ni vedel, ali olajšana ali nesrečna in poteklo je precej časa predno je dostavila:

— Mogoče imate popolnoma prav, doktor.

Ko je stopil dr. Šrat po daljši preiskavi od postelje Lorence, je videl Vero v sosednji sobi kako je urejala cvetke v vazih. Šrat se je prišel zopet jeziti. Ravno temu slikarju ni privoščil, da ji napravi veselje. Ni pa imel poguma, da bi s svoje strani razveselil Vero s cvetkami. Čutil se je le plačanim hišnim zdravnikom.

Trinajsto poglavje.

— Če bi se pomoci kaj izpremenilo pri bolniku, me takoj pokliče, — je rekel dr. Šrat močnemu stražniku. — Kako je bilo preko dneva? Ali je bil nemiren?

— Ne, gospod doktor. Gospod Konrid je bil mirnejši kot kedaj dosedaj.

Zdravnik je nekoliko potisnil na stran senčnik majhne svetilke in zarezal luči je padel na bolnika. Ležal je mirno, z napol zaprtimi očmi in lahno pregibajočima se ustnicama, skozi kateri pa ni prišel noben glas, — prava slika bede. Vse je kazalo, da nima nobenega telesnega občutka več, kajti pramen luči, ki je padel na njegov obraz, ni vzbudil nobenega refleksa.

Dr. Šrat se je vrnil v svojo sobo ter legel, le napol oblečen, na perzijski divan. Vrata proti bolniški sobi so ostala ponoči odprta.

— Mislim, da prihaja kriza, — je rekel predse, ko je ugasil svetilko. — Na vsak način pa moram računati s tem, da sem hitro na mestu.

Potegnil je mehko odejo čez se ter razmišljal o tem, da bo prišel čas, ko se mu bo zdelo to skupno bivanje z gospo Konrid kot lep sen, ko se bosta mogoče le še slučajno srečala ter izmenjala par fraz. Kaj potem? Ali bo mogel to prenesti? Nemirno se je premetaval, a končno zaspal.

Sredi noči se je vzbudila Vera v postelji. Bila je popolnoma zbujena in njeno srce je burno utripalo, kajti zdelo se ji je, da jo je nekdo poklical po imenu, namreč Lorenc, a ne brutalno in surovo, temveč skoro proseče. Bila je tako popolnoma zbujena, da je bila vsaka umota izključena in na tisoče možnosti je švignilo skozi njeno možgane. Mogoče je strežnik zaspal ali odšel in mogoče je imel bolnik svetel trenutek... Zdravnik je sam priznal, da ni mogoče določiti vnaprej poteka take bolezni.

V njej se je zbudilo sočutje. Hitro je vstala ter se oblekla. Med tem pa je priskrbovala proti strani, kjer je ležala soba njenega moža, a sedaj je bilo vse tiho. Kljub temu je odprla vrata ter stopila na medlo razsvetljen koridor, a tudi tam se ni nič zganilo. Počasi je odšla naprej in neslišno je odprla vrata Lorencove sobe.

Čula je goboko, redno dihanje strežnika, a drugače je bilo vse tiho. Počasi je stopila k postelji ter se sklonila nad bolnika. Imel je odprte oči, ki so zle v prazen prostor, brez izraza. Očividno je ni klical ter ni ničesar potreboval. Ko pa je videla Vero njegovo spačeno lice, jo je prevzel veliko sočutje z bolnikom. Pozabila je, kar ji je storil in v tem trenutku je mislila le na to, da je obvaroval njeno očeta sramote, da je bil dal njej vse, kar je bilo njegovo in da ležalo sedaj tukaj bedno, kljub svojemu bogastvu ravno, nesrečno bitje.

Vroče solze so ji prikipele iz oči ter padale na obraz Lorence, ko je neslišno poleg njegove postelje omahnila na kolena.

Blazni se je nekoliko stresel in njegovi roki sta postali mirni. Bilo je tako mračno, da se je videlo le zunanje obrise in vled tega

LINCOLNOVA ZAPUŠČINA

O. H. Oldroyt (na levi) ima veliko zbirko Lincolnovih pisem, oblek in drugih predmetov. Te dni je prodal vse skupaj vladi za \$50.000. Predlog, naj vlada kupi to zbirko, je stavil poslanec Rathbone iz Illinoisa (na desni).

Vera tudi ni zapazila, da so se njegovi prsti skrčili in da so pričele njegove oči blesteti.

Naenkrat... z zvitostjo in neslišnostjo lisice, je oprijel z obema rokama njen vrat in kot železne klešče so legli suhi prsti krog njenega vratu.

(Dalje prihodnjič.)

MAKSIM GORKI:

Jemeljan Piljaj.

"Druzega nama ne preostaja, kot da greva v saline! Precej slabo je to zoprno delo, a lotiti se ga morava vendar, kajti sicer pogineva še lakote!"

Ko je moj tovariš, Jemeljan Piljaj, izgovoril te besede, potegnil je pač že desetokrat svoj mošnjiček iz žepa, se prepričal, da je ravno tako prazen kot je bil včeraj, zavzdihnil, pljunil v stran, se valjal sem in tja in zrl, tle, zvižgaje v tiho, žareče nebo.

Ležali smo na peščeni ožini približno tri kilometre daleč od Odesa, odkoder sva prišla, ne da bi bila tam naša kakšno delo, in premišljevala sva ravnokar — lačna kot sva bila, kam bi se najuspešneje obrnila. Jemeljan je ležal precej časa na pesku, glavo obrnjeno proti morju, in šumeči valovi so univali njegove gole in umazane noge. Pomežikal je v solnetu z očmi, stegoval se kakor maček, ali se je pomaknil bližje k morju, in tedaj so mu pljusnili valovi skoraj do pleč. To mu je ugajalo, kajti obšlo ga je pri tem neko leno-otožno čustvo.

Jaz sem zrl tja proti pristanišču, kjer se je divgal cel gozd jamborov proti nebu, obdan od oblakov težkega in črnega dima, in odkoder je odmevalo preko morske gladine nejednakomerno motno rožljanje verig, zvižganje strežev in živahno vpitje delavcev. — Tam nisem zapazil ničesar, kar bi moglo zopet zbuditi najino upanje na zaslužek, zato sem se dvignil in rekel Jemeljanu:

"Dobro torej, pojdiva v saline!"

"Popolnoma pravilno! Če boš temu delu le tudi kos?" je vprašal počasi, ne da bi me pogledal.

"To bomo že videli!"

"Torej greva?" je ponovil Jemeljan, ne da bi se ganil.

"I, seveda!"

"Aha! No, to je prav pametno! Pojdiva! In ta proketa Odesa — vrag naj jo vzame — ostane tu, kjer stoji! Pa naj bo pristanišče! V zemljo naj se pogrezne!"

"Že dobro! Vstani in pojdiva! Z zabavljanjem ne opraviš ničesar!"

"Kam —? V saline? Dobro. A vedeti moraš, bratec, da vkljub temu ne bo nič pametnega iz tega, če greva tja!"

"Pa saj si vendar sam dejal, da idiva tja!"

"Popolnoma pravilno, rekel sem to! Kar sem rekel, sem rekel. Ne prekleš ničesar, kar sem enkrat dejal. A da nič ne bo iz tega, je tudi res!"

"Toda zakaj pa ne?"

"Zakaj? Ali misliš, da tam samo naju čakajo in da nama bodo dejali: Dobro došla, gospoda, pridita sem, pripognita se, sprejmita naš denar! — Ne, tako to ne gre! Stvar je ta: sedaj sva še svoja lastna gospodarja..."

"Pusti to! Pojdiva!"

"Počakaj! Iti morava torej k to!"

"Kaj? Lakota? Dobro — čisto pravilno! Ali morda jaz ne stradamo?! Bratec, jaz stradam ne prestando od svojega rojstva sem, dasiravno ni zapisano v nobenem zakonu! Da! On strada! Zakaj pa Vsled njme? Dvomim... ujma je najpoprej v njegovi glavi in potem na polju — razumeš? Zakaj pa v drugih deželah ni ujme? Ker tam ljudje glav nimajo zato, da bi se za ušesi kraspali! Tam prevdarjajo — to je! Tam, bratec, postaviš lahko dež na jutri, če ga danes ne potrebuješ, in tudi solnce lahko odstaviš, če hoče biti preskrbno. In mi — kakšna sredstva imamo mi? Nobenih, ljubim bratec... eh, kaj, to so šale — toda ko bi imel resnično tisoč rubljev in gostilno — to bi bilo nekaj pametnega!"

Utihi se je, segel po navadi po mošnjiček, ga privlekel iz žepa, ga obračal, pogledal, ježno pljunil in ga vrgel v morje.

Valovi so sprejeli umazani mošnjiček in zdelo se je, da go bodo odnesli proč od obrežja — ko pa so natančneje pogledali ta dar, vrgli so ga zopet ježno na breg.

"Ali ga ne marate? Morate ga vzeti!" Jemeljan je zagrabil mokro mošnjo, del kamen v njo, zavijtel in jo vrgel daleč tja v morje.

Zasmejal sem se. "No, čemu se smeješ? Vi ste pravi! Knjige čitate, vlačite jih celo s seboj, a zamisliti se v človeško dušo — tega ne znate! Ti štiriki zmaj!"

To je veljalo meni in ker me je nazval Jemeljan "štiriki zmaj", sem sklepal, da je njegov srd name jako velik: samo v trenutkih grenke jeze in sovraštva nad vsem obstoječim je pričel zabavljati na moja očala; sicer pa je videl v tem neprostovoljnem okrasu neko gotovo dostojanstvo in visokost, in sicer v toliki meri, da me je v prvih dnevih najinega poznanja nagovarjal edino z "vi" in to jako spoštljivo, dasiravno sva skupno nosila premo na neko rumunsko ladjo, in dasiravno sem bil raztrgan, razpraskan in črn, kakor on.

Opravičeval sem se, in hoteč ga nekoliko pomiriti, pričel sem pripovedovati o drugih deželah, pri čemur sem se trudil, razložiti mu, da spadajo njegovi pojmi glede prestavljanja solncea in oblakov med bajke.

"Poglej no! Tako, tako! No! Da, Da!"... je segel tu in tam vmes; a jaz sem čutil, da njegovo zanimanje do tujih dežel in njihovih življenj in nehanja zoper njegovo navado ni veliko, da me je jedva poslušal in da gleda nalašč naravnost nekam v daljavo.

"To je vse lepo!" me je slednjič prekinil ter malomarno zamahnil z roko. "Jaz pa te vprašam: ko bi nama prišel sedajle človek z denarjem — z mnogo denarjem v roke" — povdarjal je "mnogo" ter mi po strani pogledal pod očala — "ali bi ga ti, da bi si mogel nabaviti to ali ono — zadavil?"

Jaz sem se zdrznil.

"Gotovo ne!" sem mu odgovoril. "Noben človek nima pravice, kupiti si udobnost s ceno človeškega — življenja!"

"Mhm! Da... tako je pisano prav lepo v knjigah — toda bolj radi vesti, a ko bi oni gospod, ki si je predpise izmislil — ko bi se bilo temu slabo godilo — gotovo bi bil tudi on koga zadavil, da bi se on sam obranil. Pravica! To je pravica!" — pred mojim nosom se je pojavila, močna, mišičasta roka Jemeljanova. "In vsi ljudje, vsak na svoj način, se ravnava po tej pravici! Kaj je pravica?"

Jemeljan je molčal in skril oči pod svoje dolge goste obrvi.

Jaz mu nisem odgovoril, ker sem vedel in skušnje, da bi mu zastoj ugovarjal, če je jezen.

Vrgel je kos lesa, ki mu je prišel pod nogo, v morje, zavzdihnil in dejal: "Kadil bi!"

Na desno v stropi sem zapazil dva kmeta, ki sta ležala na zemlji in gledala proti nama.

"V Očakov, v saline!"

"Ah! Ali so vas klicali tja?"

Molčala sva in se vlegla k njima.

"Slišiš, Nikita, poberi mošnjiček, da ga gavrani ne vzemo!"

Nikita se je prihljujlo zasmejal v brke in pobral mošnjo. Jemeljan je škripal z zobmi.

"No, zakaj pa tako hudo? Pomisli, saj kmét trpi vendar lakoto!"

(Dalje prihodnjič.)

Kretanje parnikov - Shipping News

4. Junija:
Republic, Cherbourg, Bremen.	1. Julija:
Homerie, Cherbourg; Luetzow, Bremen; Berlin, Cherbourg, Bremen.
5. Junija:
Majestic, Cherbourg; France, Havre; Zealand, Cherbourg, Antwerp.	3. Julija:
Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Zealand, Cherbourg, Antwerp.
8. Junija:
Muenchen, Cherbourg, Bremen.	6. Julija:
PRESIDENTE WILSON, TRST; SKUPNI IZLET; Columbus, Cherbourg, Bremen.
9. Junija:
Mauretania, Cherbourg; George Washington, Cherbourg, Bremen.	7. Julija:
Aquitania, Cherbourg; Geo. Washington, Cherbourg, Bremen.
10. Junija:
Hamburg, Cherbourg, Hamburg; Colymbus, Cherbourg, Bremen.	8. Julija:
Olympic, Cherbourg; Deutschland, Cherbourg, Hamburg.
12. Junija:
Paris, Havre; Leviathan, Cherbourg; Lapland, Cherbourg, Antwerp.	10. Julija:
Cleveland, Cherbourg, Hamburg; York, Bremen.
15. Junija:
Reliance, Cherbourg, Hamburg.	13. Julija:
Reliance, Cherbourg, Hamburg.
16. Junija:
Aquitania, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.	14. Julija:
Berengaria, Cherbourg; Pres. Roosevelt, Cherbourg, Bremen.
17. Junija:
Westphalia, Hamburg.	17. Julija:
Majestic, Cherbourg; France, Havre; Pennland, Cherbourg, Antwerp.
19. Junija:
Olympic, Cherbourg; Pennland, Cherbourg, Antwerp; Sierra Ventana, Cherbourg, Bremen.	21. Julija:
Mauretania, Cherbourg.
22. Junija:
MARTHA WASHINGTON, TRST, SKUPNI IZLET.	22. Julija:
Hamburg, Cherbourg, Hamburg.
23. Junija:
Majestic, Cherbourg; Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg; Stuttgart, Cherbourg, Bremen.	24. Julija:
Paris, Havre; Homerie, Cherbourg; Belgenland, Cherbourg, Antwerp; Muenchen, Cherbourg, Bremen.
26. Junija:
France, Havre; Belgenland, Cherbourg, Antwerp.	27. Julija:
Resolute, Cherbourg, Hamburg.
29. Junija:
Resolute, Cherbourg, Hamburg; Thuringia, Hamburg; Bremen, Cherbourg, Bremen.	28. Julija:
Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.
30. Junija:
Mauretania, Cherbourg; Pres. Harding, Cherbourg, Bremen.	29. Julija:
Westphalia, Hamburg.
	31. Julija:
Zealand, Cherbourg, Antwerp; Bremen, Bremen.

NAZNANILO.

Vsem našim naročnikom v Chicago, Ill., naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš tamosnji večletni zastopnik

Mr. JOSEPH BLISH.

katerega toplo priporočamo in prosimo rojake, da mu gredo na roko, ter pri njem obnove naročnino.

Upraviništvo.

NAPRODAJ POSESTVO

Velike Lašče pri Ribnici, lepa eno nadstropna hiša in priprava za obrt. Podrobnosti se poizve pri: Frank Puc, 1046 East 69 St., Cleveland, Ohio, ali se pa tudi zamenja za tukajšnje posestvo. (4x 28,29&1,2)

POZOR ROJAKI!

Prosti pouk glede državljanstva in priseljavanja je vsak četrtak in petek med 1. uro popoldne in 10. uro zvečer v ljudski šoli št. 62 Hester & Essex Street, New York City.

Vprašajte za zastopnika Legije za Ameriško Državljanstvo.

SLOVENSKO - AMERIKANSKI KOLEDAR za leto 1926

Cena 50c s poštnino vred.

e naročilom pošljite znamke ali money order no:

"Glas Naroda"

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Prav vsakdo -

kdor kaj išče; kdor kaj ponuja; kdor kaj kupuje; kdor kaj prodaja; prav vsakdo priznava, da imajo čudovit uspeh —

MALI OGLASI

v "Glas Naroda".

Pozor rojaki!

V zalogi imamo

SVETO PISMO

(stare in nove zaveze)

Knjiga je krasno trdo vezana ter stane \$3.00.

Slovenic Publishing Company

83 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor želi namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je natanko poučen o potnih listih, prilogi in drugih stvareh.

Pojasnili, ki vam jih zamoremo dati vsled naše dolgoletne izkušnje vam bodo gotovo v korist; tudi priporočamo vedno le prvostopne parnike, ki imajo kabine tudi v III. razredu.

Glasom nove naselniške postave ki je stopila v veljavo s 1. julijem, 1924, zamorejo tudi nedržavljanji dobiti dovoljenje ostati v domovini eno leto in ako potrebno tudi delj; tozadnja dovoljenja izdaja generalni naselniški komisar v Washington, D. C. Prošnjo za tako dovoljenje se lahko napravi tudi v New Yorku pred odpotoivanjem, ter se pošlje prošlren v stari kraj glasom najnovejše odredbe.

Kako dobiti svojce iz starega kraja.

Kdor želi dobiti sorodnike, ali svoje iz starega kraja, naj nam prej piše za pojasnila. Iz Jugoslavije bo pripuščeni v prihodnjih treh letih, od 1. julija 1924 naprej vsako leto po 671 priseljencev.

Ameriški državljanji pa zamorejo dobiti sem žene in otroke do 18. leta brez, da bi bili šteti v kvoto. Stariši in otroci od 18. do 21. leta ameriških državljanov pa imajo prednost v kvoti. Pišite po pojasnila.

Prodajamo vozne liste za vse proge; tudi preko Trsta zamorejo Jugoslavlani sedaj potovati.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT ST., NEW YORK

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.